

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

11. september 2012*

Riigiabi — Merekabotaaži sektor — Üldist majandushuvi esindav teenus — Turumajanduses tegutseva eraõigusliku investori test — Liikmesriikide sotsiaalpoliitika — Ümberkorraldusabi — Tühistamisotsuse mõju

Kohtuasjas T-565/08,

Corsica Ferries France SAS, asukoht Bastia (Prantsusmaa), esindajad: advokaadid S. Rodrigues ja C. Bernard-Glanz,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: C. Giolito ja B. Stromsky,

kostja,

keda toetavad

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. de Bergues ja A.-L. Vendrolini, hiljem M. de Bergues, N. Rouam ja J. Rossi,

ja

Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA, esindajad: advokaadid A. Winckler ja F.-C. Laprèvote,

menetlusse astujad,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 8. juuli 2008. aasta otsus 2009/611/EÜ meetmete C 58/02 (ex N 118/02) kohta, mida Prantsusmaa on rakendanud ettevõtte Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) kasuks (ELT 2009, L 225, lk 180),

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees I. Pelikánová, kohtunikud K. Jürimäe ja M. van der Woude (ettekandja),

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades kirjalikus menetluses ja 7. detsembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

Kõnealused laevandusettevõtjad

- 1 Hageja Corsica Ferries France SAS on laevandusettevõtja, kes osutab regulaarset laevaühendust Mandri-Prantsusmaalt (Marseille, Toulon ja Nice) ja Itaaliast Korsikale.
- 2 Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) on laevandusettevõtja, kes osutab regulaarset ühendust Mandri-Prantsusmaalt (Marseille, Toulon ja Nice) Korsikale ja Prantsusmaalt Põhja-Aafrikasse (Alžeeria ja Tuneesia) ning ühendust Sardiiniasse. SNCM-i üks peamistest tütarettevõtjatest, kes kuulub talle 100-protsendiliselt, on Compagnie méridionale de navigation (edaspidi „CMN”).
- 3 SNCM-is omas 2002. aastal 20-protsendilist osalust Société nationale des chemins de fer ning 80-protsendilist osalust Compagnie générale maritime et financière (edaspidi „CGMF”), mille ainuomanik oli Prantsuse riik. Tema kapitalis osaluse omandamise võimaluse tekkimisel 2006. aastal said kaks ülevõtjat, nimelt Butler Capital Partners (edaspidi „BCP”) ja Veolia Transport (edaspidi „VT”) kapitalis vastavalt 38% ja 28% suuruse kontrolli, samas kui CGMF-ile jäi 25% suurune osalus ning kapitalist 9% jäeti töötajatele. Seejärel võõrandas BCP oma osaluse VT-le.

Haldusmenetlus

- 4 Euroopa Ühenduste Komisjon leidis 30. oktoobri 2001. aasta otsuses 2002/149/EÜ Prantsusmaa poolt SNCM-ile antud riigiabi kohta (EÜT 2002, L 50, lk 66; edaspidi „2001. aasta otsus”), et SNCM-ile antud abi summas 787 miljonit eurot ajavahemiku 1991–2001 eest avaliku teenindamise hüvitamise raames on EÜ artikli 86 lõike 2 alusel ühisturuga kokkusobiv. Selle otsuse peale ei ole Üldkohtule tühistamishagi esitatud.
- 5 Prantsuse Vabariik teavitas 18. veebruari 2002. aasta kirjaga komisjoni ümberkorraldamisabi kavast SNCM-i kasuks summas 76 miljonit eurot (edaspidi „2002. aasta kava”).
- 6 Komisjon kiitis 9. juuli 2003. aasta otsusega 2004/166/EÜ abi kohta, mida Prantsusmaa kavatses eraldada SNCM ümberkorraldamiseks (ELT 2004, L 61, lk 13; edaspidi „2003. aasta otsus”), heaks SNCM-le ümberkorraldamiseks antava riigiabi kogusummas 76 miljonit eurot, millest võib esimese summa 66 miljonit eurot kohe välja maksta ning ülejäänud summa maksimaalselt 10 miljonit eurot sõltuvalt eelkõige SNCM-i laevade võõrandamiste netotulemusest.
- 7 Hageja esitas 13. oktoobril 2003 Üldkohtule 2003. aasta otsuse peale tühistamishagi (kohtuasi T-349/03).
- 8 Komisjon muutis 8. septembri 2004. aasta otsusega 2005/36/EÜ, millega muudetakse 2003. aasta otsust (ELT 2005, L 19, lk 70; edaspidi „2004. aasta otsus”), ühte tingimustest, mis oli sätestatud 2003. aasta otsuse artiklis 2. Tegemist oli tingimusega, mis puudutas nende üheteistkümne laeva maksimaalset arvu, mida SNCM võis võõrandada. Komisjon lubas 2004. aasta otsuses asendada ühe neist laevadest, nimelt Aliso teise laevaga Asco.

- 9 Komisjon kiitis 16. märtsi 2005. aasta otsusega heaks 2003. aasta otsuse alusel ümberkorraldamisabi teise osa maksmise summas 3 327 400 eurot (edaspidi „2005. aasta otsus”).
- 10 15. juuni 2005. aasta otsusega kohtuasjas T-349/03: Corsica Ferries France vs. komisjon (EKL 2005, lk II-2197; edaspidi „2005. aasta kohtuotsus”) tühistas Üldkohus 2003. aasta otsuse, kuna võõrandamiste puhastulus peamiselt arvutusvigade tõttu oli valesti hinnatud abi miinimumiga piirdumist, ning lükkas tagasi kõik ülejäänud väited, mis puudutavad puudulikku põhjendamist ning EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c ja ühenduse suuniste raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (EÜT 1999, C 288, lk 2; ELT eriväljaanne 08/01, lk 322; edaspidi „suunised”) rikkumist.
- 11 Prantsuse ametivõimud palusid 7. aprilli 2006. aasta kirjas komisjonil tõdeda, et kuna osa 2002. aasta kavast ette nähtud ümberkorraldusabist, nimelt 53,48 miljonit eurot on oma olemuselt „avaliku teenindamise hüvitamine”, ei saa seda liigitada ümberkorralduskava raames võetavaks meetmeks, vaid meetmeks, mis ei ole abi Euroopa Kohtu 24. juuli 2003. aasta otsuse kohtuasjas C-280/00: Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (EKL 2003, lk I-7747; edaspidi „Altmarki kohtuotsus”) tähenduses, või meetmeks, mis on EÜ artikli 86 lõike 2 alusel iseseisev 2002. aasta kavast.
- 12 21. aprillil 2006 sai komisjon nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (ELT L 24, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 40) artikli 4 kohase teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames BCP ja VT omandavad SNCM-i üle ühiskontrolli. Komisjon kiitis 29. mail 2006 selle koondumise sama määruse artikli 6 lõike 1 punkti b alusel heaks.
- 13 Prantsuse ametivõimud edastasid juunis 2006 komisjonile hulga teavet finantstehingute kohta, mis tehti seoses SNCM-i üleviimisega erasektoris.
- 14 Komisjon otsustas 13. septembril 2006 algatada EÜ artikli 88 lõikega 2 ette nähtud menetlus uute meetmete kohta, mida rakendati SNCM-i kasuks, ning hõlmata ka 2002. aasta kava (ELT 2006, C 303, lk 53; edaspidi „2006. aasta otsus”).
- 15 Komisjon leidis 8. juuli 2008. aasta otsuses 2009/611/EÜ meetmete C 58/02 (ex N 118/02) kohta, mida Prantsusmaa on rakendanud ettevõtte Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) kasuks (ELT 2009, L 225, lk 180; edaspidi „vaidlustatud otsus”), et 2002. aasta kava meetmed on ebaseaduslik riigiabi EÜ artikli 88 lõike 3 tähenduses, kuid ühisturuga kokkusobivad EÜ artikli 86 lõike 2 ja EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c alusel, ning et 2006. aasta erastamise kava (edaspidi „2006. aasta kava”) meetmed ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.

Kõnealused meetmed

- 16 Vaidlustatud otsuse ese on järgmised meetmed:
- 2002. aasta kava raames: CGMF-i kapitalisüst SNCM-ile summas 76 miljonit eurot, millest 53,48 miljonit eurot avaliku teenindamise kohustuste alusel ning ülejäänud ümberkorraldamisabina;
 - 2006. aasta kava raames:
 - CGMF-i poolt SNCM-ile määratud negatiivne müügihind summas 158 miljonit eurot;
 - CGMF-i kapitalisüst summas 8,75 miljonit eurot;
 - CGMF-i ettemakse jooksevkontole summas 38,5 miljonit eurot SNCM-ist koondatud töötajate jaoks uue sotsiaalkava korral.

Vaidlustatud otsus

- 17 Vaidlustatud otsuses, eelkõige selle põhjendustes 37–54 tuvastas komisjon, et reisijateveoühendus Korsikaga on turg, mida iseloomustab selle hooajalisus ja selle koondumine. Turu konkurentsistruktuur on oluliselt arenenud alates sellest, kui hageja 1996. aastal turule tuli. Alates 2000. aastast moodustasid SNCM ja hageja faktilise duopoli, kellele kuulus üle 90% turuosadest. Hageja edestas 2007. aastal selgelt SNCM-i ning vedas turul, mis kasvab korrapäraselt 4% aastas, üks miljon täiendavat reisijat. SNCM koos CMN-iga säilitas seevastu sisuliselt monopoolse seisundi kaubavedude osas.
- 18 Komisjon leidis vaidlustatud otsuse põhjendustes 219–225, et kõik kapitalisüstid, mille SNCM sai CGMF-i kaudu, rahastati riigi vahenditest, mis ohustas moonutada konkurentsi ning kahjustas liikmesriikide vahelist kaubandust. Nii oli ta seisukohal, et neljast EÜ artikli 87 lõikes 1 toodud tingimusest on täidetud kolm. Seejärel kontrollis ta iga meetme puhul valikulise majandusliku eelise olemasolu ning meetme võimalikku kokkusobivust ühisturuga.
- 19 Mis puudutab 2002. aastal teatatud 76 miljonit eurot, siis leidis ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 236, et 53,48 miljonit võib lugeda avaliku teenindamise hüvitamiseks. Tulenevalt eespool punktis 10 viidatud 2005. aasta kohtuotsuse punktist 320, hindas ta seda kapitalisüsti eespool punktis 11 viidatud Altmarki kohtuotsusest lähtuvalt ning järeldas vaidlustatud otsuse põhjenduses 257, et tegemist on küll riigiabiga, mis on siiski EÜ artikli 86 lõike 2 kohaselt ühisturuga kokkusobiv. Järelejäänud 22,52 miljonit eurot tuleb seega lugeda ümberkorraldamisabiks.
- 20 Mis puudutab 2006. aasta kava, siis seejärel kohaldas komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 267–352 turumajanduses tegutseva eraõigusliku investori testi (edaspidi „eraõigusliku investori test”) negatiivsele müügihinnale summas 158 miljonit eurot. Selleks hindas ta, kas hüpoteetiline eraõiguslik investor oleks CGMF-i asemel eelistanud selle summa ulatuses CGMF rekaptaliseerida või likvideerida äriühing ja võtta enda kanda kulud. Seega oli vajalik hinnata minimaalset likvideerimiskulu.
- 21 Komisjon leidis vaidlustatud otsuse põhjendustes 267–280, et likvideerimiskulu peab kindlasti hõlmama ka sotsiaalkava kulu, nimelt täiendavate koondamishüvitiste kulu, mille aluseks on seadusest ja kollektiivlepingust tulenevad kohustused, selleks et täna kohandada suurte kontsernide praktikaga ning mitte kahjustada valdusettevõtja ja tema kõige olulisema aktsionäri mainet. Seega hindas ta sõltumatu eksperdi abil nende täiendavate hüvitiste kulu, võrreldes seda sotsiaalkavadega, mida Prantsusmaal viisid äsja ellu sellised suured kontsernid, nagu Michelin või Yves Saint-Laurent.
- 22 Komisjon tõdes vaidlustatud otsuse põhjenduses 350, et negatiivne müügihind oli avatud, läbipaistva, tingimusteta ja mittediskrimineeriva menetluse tulemus ning seetõttu on tegemist turuhinnaga. Seega lähtudes oletusest, et likvideerimiskulu piirdub üksnes koondamishüvitistega, jõudis komisjon selle otsuse põhjenduses 352 järeldusele, et likvideerimiskulu on suurem kui negatiivne müügihind ning et kapitalisüst summas 158 miljonit eurot ei ole järelikult riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- 23 CGMF-i kapitalisüsti osas summas 8,75 miljonit eurot leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 356–358, et kuna erakapitalil põhinevate ülevõtjate kapitalisüst oli märkimisväärne ja samaaegne, saab kohe alguses välistada abi olemuse. Seejärel tõdes komisjon, et fikseeritud tasuvusmäär kujutab endast kohast tasu investeeritud kapitali eest ning et võõrandamise äramuutva tingimuse olemasolu ei sea kahtluse alla võrdset kohtlemist. Ta jõudis sama otsuse põhjenduses 365 järeldusele, et CGMF-i kapitalisüst summas 8,75 miljonit eurot ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- 24 Edasi märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 372–378, et sotsiaalabimeetmeid summas 38 miljonit eurot, mis tasuti tingdeponeerimiskontole, rakendatakse ülevõtjate elluviidava uue sotsiaalkava korral ning need ei vasta 2002. aasta kavas ette nähtud töötajate arvu vähendamisele. Selle

abi võib komisjoni arvates välja maksta üksnes isikutele, kelle tööleping SNCM-iga on eelnevalt lõpetatud. Need meetmed ei kujutanud seega endast kulusid, mis tulenesid sotsiaalõigusnormide tavapärasest kohaldamisest töölepingu lõpetamise korral. Komisjon jõudis järeldusele, et see sotsiaalabi, mille annab riik avaliku võimuna, mitte riik kui aktsionär, kuulub seega liikmesriikide sotsiaalpoliitika valdkonda ega ole seetõttu abi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.

- 25 Mis puudutab vahet summas 22,52 miljonit eurot, millest ümberkorraldamisabi raames teatati, see tähendab 2002. aasta kava raames teatatud 76 miljoni euro ja EÜ artikli 86 lõike 2 alusel ühisturuga kokkusobivaks loetud 53,48 miljoni euro (vt eespool punkt 19) vahet, siis leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 381, et see kujutab endast riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Edasi hindas ta selle meetme kooskõla suunistega.
- 26 Komisjon tuvastas vaidlustatud otsuse põhjendustes 387–401, et SNCM oli 2002. aastal tööpoolest raskustes olev äriühing suuniste punkti 5 alapunkti a ning punkti 6 tähenduses ning et 2002. aasta kava võib vastavalt suuniste punktidele 31–34 tagada ettevõtte elujõulisuse taastamise.
- 27 Soovimatute konkurentsimoonutuste vältimise osas (suuniste punktid 35–39) leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 404, et laevühenduse turul Korsikale ei ole ülevõimsust ning seega ei ole vaja kaasa aidata olukorra paranemisele. Edasi tõdes ta selle otsuse põhjenduses 406, et teatatud ümberkorraldamiskava aitab märkimisväärselt vähendada ettevõtja turuosa. Ka soovimatute konkurentsimoonutuste vältimise kriteerium on selle kohaselt täidetud.
- 28 Komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjendustes 410–419, et suuniste punktide 40 ja 41 alusel minimaalsena arvatud abivajadust piirati 9. juulil 2003 19,75 miljonile eurole, tingimusel et võetakse arvesse 2003. aasta otsusega ette nähtud võõrandamiste puhastulu. Seejuures arvutas komisjon kõigepealt SNCM-i likviidsusvajaduse tema ümberkorraldamiskava jaoks. Ümberkorraldamiskava kulu oli tema arvates 46 miljonit eurot. Seejärel lahutas ta 18. veebruarist 2002 (2002. aasta kavast teatamise kuupäev) kuni 9. juulini 2003 (2003. aasta otsuse tegemise kuupäev) kõik aset leidnud võõrandamised, nimelt 26,25 miljonit eurot, ning jõudis summani 19,75 miljonit eurot.
- 29 Kompenseerivate meetmete osas leidis komisjon, et kõiki 2003. aasta otsuses ette nähtud tingimusi, mis puudutavad omandamisi, laevastiku kasutamist, varade võõrandamisi, keeldu pakkuda oma konkurentidest madalamaid hindasid (edaspidi „hinnaliidri tingimus”) ning laevühenduste piirangut Korsikalt väljuvatel liinidel järgiti peaaegu täielikult. Kuna neid tingimusi järgiti ning teatatud abisumma oli märkimisväärselt madalam 2003. aastal heaks kiidetud summast, ei pidanud komisjon otstarbekaks kehtestada täiendavaid kohustusi. Võttes arvesse 2003. aasta otsuses ette nähtud täiendavate võõrandamiste summat, leidis seega komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 434, et ümberkorraldamise lõppsumma suuruses 15,81 miljonit eurot on ühisturuga kokkusobiv riigiabi EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses.
- 30 Vaidlustatud otsuse resolutsioon on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel 1

Prantsuse riigi poolt SNCM-ile makstud 53,48 miljonit eurot avaliku teenindamise kohustuste hüvitiseks ajavahemiku 1991–2001 kohta on ebaseaduslik riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 tähenduses, kuid ühisturuga kokkusobiv kõnealuse lepingu artikli 86 lõike 2 alusel.

SNCM-i 158 miljoni euro suurune negatiivne müügihind, töötajatega seotud sotsiaalmeetmete katmine CGMF-i poolt 38,5 miljoni euro ulatuses ning SNCM-i ühine ja samaaegne rekapiitaliseerimine CGMF-i poolt 8,75 miljoni euro ulatuses ei ole riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Prantsusmaa poolt [SNCM-ile] antud ümberkorraldusabi 15,81 miljoni euro ulatuses on ebaseaduslik riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 tähenduses, kuid ühisturuga kokkusobiv kõnealuse lepingu artikli 86 lõike 2 alusel.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.”

Menetlus ja poolte nõuded

- 31 Hageja esitas käesolevas asjas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 17. detsembril 2008.
- 32 27. aprilli 2009. aasta määrusega lubati Prantsuse Vabariigil astuda menetlusse.
- 33 1. juuli 2009. aasta määrusega lubati SNCM-il astuda menetlusse.
- 34 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Üldkohus (neljas koda) avada suulise menetluse.
- 35 Üldkohtu kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames palus Üldkohus pooli vastata teatud küsimustele ja esitada teatud dokumendid. Pooled täitsid need nõuded ettenähtud tähtaegadel.
- 36 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 37 Komisjon, Prantsuse Vabariik ja SNCM paluvad Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

- 38 Käesoleva tühistamishagi põhjendamiseks esitab hageja sisuliselt kuus väidet.
- 39 Esimene väide põhineb väidetavalt EÜ artikli 287 liiga laial tõlgendamisel, mis seisneb vaidlustatud otsuse puudulikus põhjendamises ning kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele rikkumises.
- 40 Teine, kolmas, neljas, viies ja kuues väide puudutavad EÜ artiklite 87 ja 88 ning suuniste rikkumist. Need väited puudutavad vastavalt kapitalisüsti summas 53,48 miljonit eurot avaliku teenindamise hüvitamise raames, SNCM-i võõrandamist negatiivse hinnaga 158 miljonit eurot, CGMF-i kapitalisüsti summas 8,75 miljonit eurot, sotsiaalabimeetmeid summas 38,5 miljonit eurot ning ümberkorraldamisabi raames teatatud järelejäänud summat suurusega 22,52 miljonit eurot.

Esimene väide, et otsust on puudulikult põhjendatud ning rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele

- 41 Hageja leiab käesolevas väites, et vaidlustatud otsust on sisuliselt puudulikult põhjendatud, kuna hagejale teatavaks tehtud versioonis oli komisjon konfidentsiaalsuse tõttu kustutanud olulised andmed. Teise võimalusena leiab hageja, et temaga ei arutatud piisavalt teda puudutavate andmete osas.

- 42 Selles osas tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab EÜ artikliga 253 nõutav põhjendus vastama asjaomase akti olemusele ning sellest peab selgelt ja ühemõtteliselt ilmnema akti andnud institutsiooni arutluskäik, nii et huvitatud isikutel oleks võimalik teada saada võetud meetme põhjused ja pädeval kohtul teostada kontrolli. Põhjendamise nõuet tuleb hinnata juhtumi asjaolusid arvestades, eelkõige akti sisu, esitatud põhjenduste olemust ja selgituste saamise huvi, mis võib olla akti adressaatidel või teistel isikutel, keda akt otseselt ja isiklikult puudutab. Ei ole nõutud, et põhjendus täpsustaks kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna otsuse põhjenduse vastavust EÜ artikli 253 nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti ja asjaomase valdkonna õiguslikku regulatsiooni silmas pidades (vt Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, EKL 1998, lk I-1719, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Samuti tuleb meenutada, et EÜ artikkel 287 sätestab, et ühenduse institutsioonide liikmed, ühenduse ametnikud ning muud teenistujad ei tohi avalikustada ametisaladuse pidamise kohustuse alla kuuluvat informatsiooni. Siiski ei saa põhjenduste puudumist põhjendada nimetatud artikli 287 ette nähtud kohustusega hoida ametisaladust. Kohustust hoida ärisaladust ei saa seetõttu tõlgendada nii laialt, et see võtab põhjendamiskohustuselt liikmesriikide ja huvitatud poolte kahjuks selle peamise sisu (vt selle kohta Euroopa Kohtu 13. märtsi 1985. aasta otsus liidetud kohtuasjades 296/82 ja 318/82: Madalmaad ja Leeuwarder Papierwarenfabriek vs. komisjon, EKL 1985, lk 809, punkt 27). Riigiabi valdkonnas vastu võetud otsuse põhjendamise nõuet ei saa määratleda lähtuvalt üksnes selle liikmesriigi huvist saada teavet, kes on nimetatud otsuse adressaat. Nimelt juhul, kui liikmesriik on saanud komisjonilt selle, mida ta taotles, see tähendab heakskiidu oma abikavale, võib tema huvi, et põhjendatud otsus adresseeritakse temale, erinevalt abi saaja konkurendi huvist, olla üksnes väga väike (vt selle kohta Üldkohtu 25. juuni 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-371/94 ja T-394/94: British Airways jt vs. komisjon, EKL 1998, lk II-2405, punkt 92).
- 44 Peale selle tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab väite esitamine olema piisavalt selge ja täpne, et liidu kohtul oleks võimalik teostada kohtulikku kontrolli ning kostjal valmistuda oma kaitseks. Õiguskindluse ja hea õigusemõistmise tagamiseks on seega vajalik, et olulised faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele väide tugineb, ilmneksid hagiavaldusest enesest vähemalt kokkuvõtlikult, kuid seostatult, täpselt ja mõistetavalt (Üldkohtu 7. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-84/96: Cipeke vs. komisjon, EKL 1997, lk II-2081, punkt 31, ja 27. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-322/01: Roquette Frères vs. komisjon, EKL 2006, lk II-3137, punkt 208). Samuti ilmneb kodukorra artikli 44 lõike 1 sätete koostoimest, et hagiavalduses tuleb märkida hagi ese ning lühike, kuid selge ja täpne ülevaade fakti- ja õigusväidetest.
- 45 Käesolevat väidet tuleb analüüsida nendest kaalutlustest lähtudes.
- 46 Kõigepealt mis puudutab põhjendamiskohustust, siis tuleb esiteks arvesse võtta asjaolu, et vaidlustatud otsus tehti pärast 2001. ja 2005. aasta otsuseid ning eespool punktis 10 viidatud 2005. aasta kohtuotsust. Vaidlustatud otsus tehti seega hagejale hästi teada olevas kontekstis (vt selle kohta Üldkohtu 15. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas T-17/02: Olsen vs. komisjon, EKL 2005, lk II-2031, punkt 97).
- 47 Teiseks tuleb hagiavalduse osas tõdeda, et hageja suudab ennast ise tõhusalt kaitsta. Lisaks on vaidlustatud otsus piisavalt selge ja täpne, et võimaldada liidu kohtul teostada kontrolli.
- 48 Kolmandaks tuleb tõdeda, et hageja ei märgi piisavalt täpselt, millised vaidlustatud otsuse olulised andmed kustutati. Ainsad hageja välja toodud konkreetset asjaolud esitas ta vihjamisi, ilma et ta oleks püüdnud tõendada, miks need olid põhjendamiskohustuse seisukohalt olulised.
- 49 Järelikult tuleb põhjendamiskohustuse rikkumist puudutav etteheide põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

- 50 Teiseks ei olnud komisjon kaitseõiguste väidetava rikkumise osas kohustatud arutama hagejaga teda puudutavaid andmeid ega hinnanguid. Abi saavaid ettevõtjaid või nende konkurente loetakse haldusmenetluses üksnes „huvitatud isikuteks”. Nõnda annab kohtupraktika huvitatud isikutele põhiliselt komisjoni jaoks teabeallika rolli EÜ artikli 88 lõike 2 alusel algatatud haldusmenetluses. Sellest järeldub, et huvitatud isikutel, kellel ei ole kaugeltki niisuguseid kaitseõigusi nagu isikutel, kelle suhtes on menetlus algatatud, on üksnes õigus olla haldusmenetluses kaasatud määral, mis on käesoleva juhtumi asjaolusid arvestades kohane (Üldkohtu eespool punktis 43 viidatud otsus *British Airways jt vs. komisjon*, punktid 59 ja 60, ning 6. märtsi 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-228/99 ja T-233/99: *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon*, EKL 2003, lk II-435, punkt 125).
- 51 Käesoleval juhul oli hagejal võimalus tõhusalt avaldada oma seisukohta vaidlusaluse tehinguga seotud erinevate faktiliste ja õiguslike asjaolude tegelikkuse ja asjakohasuse osas. Üldkohtu valduses olevatest andmetest hageja osalemise kohta haldusmenetluses ilmneb selgelt, et tal oli võimalus esitada oma seisukoht nii 2002. aasta kava kui ka 2006. aasta kava suhtes, nagu selgub vaidlustatud otsuse põhjendustest 24, 131–134 ja 142–159. Hagejal oli seega võimalus menetluses täielikult osaleda, esitades komisjonile korduvalt oma kirjalikud märkused.
- 52 Järelikult tuleb kaitseõiguste rikkumist puudutav etteheide põhjendamata tõttu tagasi lükata.
- 53 Kolmandaks tuleb õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele väidetava rikkumise osas meenutada, et esiteks lükati hageja etteheited põhjendamiskohustuse ja kaitseõiguste rikkumise kohta põhjendamata tõttu tagasi (vt eespool punktid 49 ja 52). Teiseks tuleb tõdeda, et hageja ei ole oma etteheite põhjenduseks esitanud ühtegi konkreetset argumenti. Järelikult tuleb etteheide, et rikutud on hageja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, samuti põhjendamata tõttu tagasi lükata.
- 54 Eespool toodud arvestades tuleb esimene väide põhjendamata tõttu tagasi lükata.
- Teine väide, et sisuliselt tegi komisjon ilmse hindamisvea, kui ta EÜ artikli 86 lõike 2 alusel koostoimes EÜ artikli 87 lõikega 1 kiitis heaks kapitalisüsti summas 53,48 miljonit eurot*
- 55 Hageja väidab sisuliselt, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta leidis, et SNCM-il on õigus avaliku teenindamise hüvitamise raames saada kapitalisüst summas 53,48 miljonit eurot eeskätt asjaolu tõttu, et territoriaalse järjepidevuse oleks saanud tagada turujõudude vaba toimimisega.
- 56 Selles osas tuleb meenutada, et liidu õiguses ei ole täpselt määratletud mõistet „üldist majandushuvi pakkuv teenus” (edaspidi „ÜMPT”), mis on toodud EÜ artikli 86 lõikes 2. Seevastu ilmneb Üldkohtu praktikast, et liikmesriikidel on ÜMPT-de määratlemisel laiaulatuslik kaalutusõigus ja et komisjon saab liikmesriikide poolset teenuste määratlust üksnes ainult ilmse vea olemasolul kahtluse alla seada. Liikmesriigi pädevus tegutseda EÜ artikli 86 lõike 2 alusel ja seega tema pädevus määratleda ÜMPT-sid ei ole piiramatu ning seda ei või kasutada meelevaldselt ainult selleks, et vältida konkurentsieeskirjade kohaldamist teatud sektorile, näiteks merekabotaaž (Üldkohtu eespool punktis 46 viidatud otsus *Olsen vs. komisjon*, punkt 216; 12. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas T-289/03: *BUPA jt vs. komisjon*, EKL 2008, lk II-81, punktid 165–169, ning 6. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas T-8/06: *FAB vs. komisjon*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 63).
- 57 Täpsemalt mis puudutab ÜMPT-d seoses laevavahendusega, siis on nõukogu 7. detsembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3577/92 teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaaž) (EÜT L 364, lk 7; ELT eriväljaanne 06/02, lk 10; edaspidi „kabotaažimäärus”) artikli 4 lõikes 1 sõnaselgelt ette nähtud võimalus sõlmida avalike teenuste osutamise lepinguid, et tagada piisavad regulaarsed veoteenused saartele ja saartelt ning nende vahel,

tingimusel et see toimub diskrimineerimiseta. Euroopa Kohus tõdes nimelt oma 20. veebruari 2001. aasta otsuses kohtuasjas C-205/99: Analir jt (EKL 2001, lk I-1271, punkt 27), et territoriaalse järjepidevuse eesmärk kuulub legitiimse avaliku huvi hulka.

- 58 Käesolevas asjas tuleneb vaidlustatud otsusest, et eespool punktis 10 viidatud 2005. aasta kohtuotsuse punkti 320 järgimiseks analüüsis komisjon põhjendustes 226–244 53,48 miljoni euro suurust kapitalisüsti eespool punktis 11 viidatud Altmarki kohtuotsust arvestades. Komisjon leidis vaidlustatud otsuse põhjenduses 244, et see kapitalisüst annab SNCM-ile valikulise majandusliku eelise ning on seega riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Seejärel märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 257, et see abi on ühisturuga kokkusobiv EÜ artikli 86 lõike 2 alusel.
- 59 ÜMPT olemasolu osas piirdus komisjon sellega, et ta nimetas vaidlustatud otsuse põhjenduses 249 lühidalt põhjused, miks ta leiab, et avaliku teenindamise delegeerimise (edaspidi „ATD”) lepingud vastavad avaliku teenindamise tegelikule vajadusele. Tuleb rõhutada, et ATD lepingud, mis sõlmitakse delegeeriva avaliku võimu ja ettevõtjate vahel, on lepingud, millega määratletakse avaliku teenindamise kohustused, et oleks võimalik rakendada territoriaalse järjepidevuse põhimõtet. Prantsuse riik valis SNCM-i 1976. aastal välja selleks, et tagada territoriaalne järjepidevus 25-ks aastaks. Uute ühenduse normide kohaselt sõlmiti Euroopa hankemenetluses SNCM-i ja CMN-iga koos ATD leping, mis hõlmas ühendust Korsikaga ajavahemikuks 2002–2006, seejärel ajavahemikuks 2007–2013. Vaidlustatud otsuses meenutas komisjon, et territoriaalse järjepidevuse põhimõte on vastus saarelisest asendist tulenevale ebasoodsale olukorrale ja et seda legitiimset eesmärki ei ole käesoleval juhul võimalik saavutada turujõudude vaba toimimisega, ning viitas lõpuks 2001. aasta otsuses toodud põhjalikule konkurentsianalüüsile.
- 60 Kuna vaidlustatud otsuse põhjendusest 249 ilmneb, et komisjon piirdus sellega, et põhjendas kokkuvõtlikult ÜMPT olemasolu ajavahemikus 1991–2001 ning viitas laiemate selgitustega seoses 2001. aasta otsusele, siis tuleb hinnata, kas tal oli õigus osaliselt tugineda sellele varasemale otsusele, et põhjendada ÜMPT olemasolu vaidlustatud otsuses, või pidi ta vastupidi – nagu väidab hageja – selle küsimuse põhjalikult uuesti üle kontrollima.
- 61 Selles osas tuleb esiteks märkida, et 2001. aasta otsuse punktis 7.2 on veenvalt tõendatud avaliku teenindamise tegeliku vajaduse olemasolu. Küsimust, kas konkurents, arvestades iseäranis hageja turule tulekut 1996. aastal, suutis tagada territoriaalse järjepidevuse eesmärgi saavutamise, käsitletakse 2001. aasta otsuse põhjendustes 72 ja 74. Komisjon uuris eelkõige 2001. aasta otsuse põhjenduses 72 hageja pakkumuse järjestikust arengut Korsika ja Prantsusmaa vahel ajavahemikus 1996–2001. Edasi jõudis ta selle otsuse põhjenduses 74 järeldusele, et eraettevõtjad ei suuda tagada territoriaalset järjepidevust väljaspool ATD-d, arvestades nii kvalitatiivseid kui kvantitatiivseid kriteeriume, mis on ette nähtud lepingu sätetes, mida ta ise kirjeldas – nagu ka õigusnorme – selle otsuse põhjendustes 18–30 ja lühidalt kordas otsuse põhjendustes 73, 75 ja 80. 2001. aasta otsuses uuritakse üksikasjalikult konkurentsi ja avaliku teenuse vahelist suhet vähemalt kuni aprillini 2001 (põhjendus 72) ning see otsus ei olnud hageja tühistamishagi ese.
- 62 Teiseks tuleb tõdeda, et ATD lepingu esemeks oleva avaliku teenuse tegelikku laadi ei ole hageja või muud huvitatud pooled kunagi vaidlustanud erinevates liidu institutsioonide haldus- ja kohtumenetlustes, mis järgnesid 2001. aasta otsusele. Iseäranis tühistamishagis, mille 13. oktoobril 2003 esitas hageja 2003. aasta otsuse peale, vaidlustati hinnangut, mille komisjon andis ühele osale abile avaliku teenuse hüvitamiseks, mitte ei seatud aga kahtluse alla avaliku teenuse olemasolu ennast.
- 63 Lõpuks kolmandaks ei vaidlustanud hageja avaliku teenuse olemasolu ka haldusmenetluses, mille tulemusel tehti vaidlustatud otsus. Nimelt ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 146, et hageja leidis, et käesolevas asjas ei ole eespool punktis 11 viidatud Altmarki kohtuotsuses esitatud kriteeriumidest mitte ükski täidetud, välja arvatud esimene kriteerium, mis puudutab tegeliku avaliku teenuse olemasolu.

- 64 Kõigest eespool toodud kaalutlustest ilmneb, et kuna ei olnud ühtegi uut asjaolu, millest huvitatud pooled oleksid teda teavitanud iseäranis haldusmenetluses, mille tulemusel tehti vaidlustatud otsus, ning arvestades tema valduses olevat teavet, võis komisjon õigesti piirduda lühikese põhjendusega ning viidata 2001. aasta otsusele, selleks et lugeda tegeliku avaliku teenuse olemasolu tuvastatuks ajavahemikus 1991–2001, mis on vaidlustatud otsusega võrreldes tunduvalt varasem ajavahemik.
- 65 Seega tuleb tõdeda, et liikmesriikide poolt ÜMPT-de määramist piiratult kontrollides (eespool punktis 56 viidatud kohtuotsus BUPA jt vs. komisjon, punkt 166) ei teinud komisjon ilmset hindamisviga, kui ta leidis, et ATD leping vastas avaliku teenindamise tegelikule vajadusele ajavahemikus 1991–2001.
- 66 Täiendavalt tuleb tõdeda, et hageja argumendid, mis peamiselt puudutavad tema tegutsemist turul sellel ajal, ei sea kahtluse alla nimetatud hinnangut.
- 67 Esiteks ei saa asjaolu, et hageja tegutses juba turul ATD uuendamise ajal 2001. aastal, isegi kui see asjaolu osutub tõeks, kahtluse alla seada komisjoni järeldust. Toimiku materjalidest tuleneb nimelt, et hageja ei tegutsenud enne 1996. aastat turul üldse ning ta avas liini Touloni ja Korsika vahel alles 2000. aastal. Talle kuulus vaid 12% turuosadest reisijakohtade puhul, mida pakuti suveperioodil Korsika ja Prantsusmaa vahel 2000. aastal. Tema turuosad kasvasid siiski pidevalt, näiteks 2001. aastal isegi 30%. Isegi kui hageja tegevus turul hakkas tugevamalt välja paistma asjaomase ajavahemiku viimasel kahel aastal, iseäranis 2001. aastal, ei tõenda see iseenesest, et turujõudude tõttu oli konkreetsel ettevõtjal võimalik nii kvalitatiivsel kui ka kvantitatiivsel tasandil täita sellised ATD lepingust tulenevaid kohustusi, nagu need on määratletud raamlepingus. Hageja ei esita nimelt ka mitte ühtegi konkreetset asjaolu, mis puudutaks näiteks tema võimet saavutada sagedusega seotud eesmärgid madalhooajal ning kõrghooajal kõigil marsruutidel, väljumis- ja saabumisaegu või laeva tüüpi nii reisijate- kui ka kaubaveol, samuti tema võimet teenindada Korsika arvukaid sadamaid.
- 68 Teiseks tuleb tõdeda, nagu rõhutab hageja, et ATD-st loobuti Nice'ist ja Toulonist väljuvatel liinidel sotsiaalisüsteemi kasuks, mis oli ette nähtud teatud liiki reisijatele, nende hulgas Korsika elanikud, ning kõigil ettevõtjatel lasuvate teenindamissagedust puudutavate kohustuste kasuks. Need sotsiaalisüsteemid luges komisjon ühisturuga kokkusobivaks vastavalt EÜ artikli 86 lõikele 2. Kuigi vastupidi hageja väidetule puudub siiski vaidlus selles, et tema kasvav tegevus turul kinnitab konkurentsi tugevnemist, mis on muu hulgas liidu esile tõstetud eesmärk alates kabotaažimääruse rakendamisest, ei muuda see midagi ATD avaliku teenuse laadi puhul asjaomase ajavahemiku jooksul, seda enam et vaidlustatud otsuse põhjendusest 36 tuleneb selgelt, et sotsiaalisüsteem viidi ellu alles 2002. aastal ehk pärast seda ajavahemikku.
- 69 Üleminek sotsiaalabile tähendab nimelt pigem abi andva asutuse head haldamist kui põhjendamatu abi, mille eesmärk on „päästa” SNCM, nagu väidab hageja. Progressiivselt piirates SNCM-ile makstavaid hüvitisi, piiras Office des transports de la Corse (Korsika transpordiamet; edaspidi „OTC”) tarbija kulusid ning kohandas hüvitist, nagu see on nõutud EÜ artikli 86 lõikes 2. OTC reageeris seega vajadusele võtta arvesse turujõudude arengut ning oli hoolas, kui ta hakkas 2000. aastal kaaluma süsteemi muutmist. Lõpuks tuleb rõhutada, et juba sotsiaalabi enese olemasolu kinnitab tegelikku vajadust avaliku teenuse järele. See, et OTC piiras kõnealuse avaliku teenuse ulatust, ei lükka seda asjaolu ümber.
- 70 Kolmandaks, mis lõpuks puudutab hageja argumenti, et Tribunal administratif de Bastia (Bastia halduskohus, Prantsusmaa) 5. juuli 2001. aasta otsus, millega suveperioodil jäeti ära teenused tipptundidel, kinnitab tegeliku avaliku teenuse puudumist, siis piisab, kui tõdeda, et Prantsuse Conseil d'État tühistas selle otsuse 24. oktoobril 2001, nagu märgib SNCM. Viimaks mis puudutab Cour administrative d'appel de Marseille (Marseille' teise astme halduskohus, Prantsusmaa) 7. novembri 2011. aasta otsust, millele hageja viitas kohtuistungil, siis tuleb märkida, et see otsus puudutab ATD kõige hilisemat perioodi 2007–2013. Järelikult ei ole analüüsid selles ajavahemikus tegeliku avaliku

teenuse vajaduse olemasolu kohta ette nähtud selleks, et välja tuua tõendid, mis võiksid kahtluse alla seada komisjoni hinnangu ajavahemiku 1996–2001 kohta, arvestades eeskätt konkurentsi eriti kiiret arengut asjaomasel turul.

71 Eespool toodud arvestades tuleb teine väide põhjendamatuses tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta kiitis heaks SNCM-i loovutamise negatiivse hinnaga summas 158 miljonit eurot kui meetme, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses

72 Oma kolmanda väite põhjenduseks esitab hageja kuus etteheidet, et vaidlustada seda, kuidas komisjon kohaldas eraõigusliku investori testi negatiivsele müügihinnale summas 158 miljonit eurot. Esiteks lõi komisjon vale seose 2005. aasta sotsiaalsete rahutuste ning SNCM-i likvideerimise suurema tõenäosuse vahel. Teiseks ei ole hiljutiste sotsiaalkavadega võrreldavuse test piisavalt põhjendatud. Kolmandaks ei saa täiendavad koondamishüvitised sisalduda minimaalses likvideerimiskulus. Neljandaks oleks tulnud analüüsida võõrandamise äramuutva tingimuse majanduslikku mõju. Viiendaks ei ole see, et komisjon ei võtnud arvesse Prantsuse riigi vastutust SNCM-i praeguses olukorras, kooskõlas tema otsustuspraktikaga. Kuuendaks ei koheldud CGMF-i võrdselt ülevõtjatega.

73 Üldkohus leiab, et kolmanda väite analüüsi tuleb alustada kolmandast etteheitest.

74 Selles kolmandas etteheites kinnitab hageja, et kohtupraktikat arvestades ei saa komisjon SNCM-i hüpoteetilise likvideerimiskulu arvutamisse kaasata selliseid täiendavaid koondamishüvitisi, mis ületavad kitsalt seadusest ja kollektiivlepingust tulenevaid kohustusi, kuna selline lähenemine ei ole iseloomulik pikaajalist kasumlikkust eesmärgiks seadva eraõigusliku investori tegevusele. Vastusena Üldkohtu kirjalikule küsimusele täpsustas hageja oma etteheite ulatust, kinnitades esiteks, et vastupidi komisjoni arvamusele vaidlustatud otsuse põhjenduses 270 ei saa CGMF-i – kelle ainus vara oli SNCM – maine kaitsmine kujutada endast piisavat alust, et põhjendada täiendavate koondamishüvitiste andmist. Teiseks on täiendavate koondamishüvitiste maksmise eesmärk tegelikkuses piirata sotsiaalsete rahutuste teket SNCM-i likvideerimisel, mis tuleneb avaliku võimu kandja eesmärkidest, mitte aga eraõigusliku investori tegevusest.

75 Vaidlustatud otsusest ilmneb, et selleks et hinnata, kas SNCM sai kasu valikulisest majanduslikust eelisest EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, võrdles komisjon põhjendustes 259–352 negatiivset müügihinda summas 158 miljonit eurot äriühingu likvideerimise hüpoteetilise kuluga. Komisjoni arvates piirdus minimaalsena arvatud likvideerimiskulu käesoleval juhul täiendavate koondamishüvitiste kuluga (vaidlustatud otsuse põhjendus 306). Need hüvitised on komisjoni seisukohalt muutunud käesoleval ajal tütarettevõtja likvideerimisel või tegevuskoha sulgemisel suurte kontsernide jaoks faktiliseks kohustuseks. Käesoleval juhul on täiendavate koondamishüvitiste maksmine iseäranis vajalik, arvestades sagedasi sotsiaalseid rahutusi SNCM-is, selleks et kaitsta CGMF-i ja Prantsuse riigi mainet (vaidlustatud otsuse põhjendused 270 ja 271). Komisjon jõudis seega järeldusele, et negatiivsel müügihinnal summas 158 miljonit eurot ei ole EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi tunnuseid, kuna täiendavate koondamishüvitiste summa on rekapitaliseerimise kulust suurem.

76 Selles osas tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt võib riigi sekkumine ettevõtja kapitali – olenemata sekkumise vormist – olla riigiabi (vt Üldkohtu 11. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas T-152/99: HANSA vs. komisjon, EKL 2002, lk II-3049, punkt 125 ja seal viidatud kohtupraktika).

77 Siiski tuleb samuti meenutada, et EÜ asutamislepingu artikli 295 kohaselt ei mõjuta asutamislepingu omandiõigust liikmesriikides. Nii on liikmesriigid vabad otseselt või kaudselt tegelema majandustegevusega sama moodi kui eraettevõtjad. Avaliku ja erasektori võrdse kohtlemise põhimõttest tuleneb, et liikmesriigid võivad investeerida majandustegevusse ning riigi poolt tavapärastele turutingimustele vastavatel asjaoludel otseselt või kaudselt ettevõtja käsutusse antud kapitali ei saa

pidada riigiabiks (Euroopa Kohtu 21. märtsi 1990. aasta otsus kohtuasjas C-142/87: Belgia vs. komisjon, EKL 1990, lk I-959, punkt 29, ning 21. märtsi 1991. aasta otsus kohtuasjas C-303/88: Itaalia vs. komisjon, EKL 1991, lk I-1433, punkt 20; Üldkohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-358/94: Air France vs. komisjon, EKL 1996, lk II-2109, punkt 70).

- 78 Selleks et kindlaks teha, kas SNCM-i erastamisel negatiivse müügihinnaga summas 158 miljonit eurot esineb riigiabi tunnuseid, tuleb seega hinnata, kas sarnastel asjaoludel oleks eraõiguslikku investorit suudetud nimetatud ettevõtte müümise raames veenda tegema sama suuri kapitalitoetusi või oleks otsustatud selle ettevõtte likvideerimise kasuks (vt selle kohta Euroopa Kohtu 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-482/99: Prantsusmaa vs. komisjon, EKL 2002, lk I-4397, punkt 70, ning 28. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-334/99: Saksamaa vs. komisjon, EKL 2003, lk I-1139, punkt 133).
- 79 Eraõigusliku investori testi kohaldamiseks tuleb tingimata vahet teha kohustustel, mida riik peab täitma ettevõtjana, kes tegeleb majandustegevusega, ning kohustustel, mis tal võivad lasuda avaliku võimuna (vt selle kohta Euroopa Kohtu 14. septembri 1994. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-278/92-C-280/92: Hispaania vs. komisjon, EKL 1994, lk I-4103, punkt 22, ning eespool punktis 78 viidatud kohtuotsus Saksamaa vs. komisjon, punkt 134). Kui nimelt riik teeb investeeringu avaliku võimu teostamisel, ei saa riigi tegevust kunagi võrrelda erakapitalil põhineva ettevõtja või eraõigusliku investori tegevusega turumajanduses (Üldkohtu 17. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-196/04: Ryanair vs. komisjon, EKL 2008, lk II-3643, punkt 85).
- 80 Siiski, kui võrrelda ühelt poolt majandustegevust ja teiselt poolt avaliku võimu sekkumist, siis tuleb arvesse võtta asjaolu, et eraõigusliku investori tegevus, mida tuleb võrrelda avalik-õigusliku investori tegevusega, ei ole tingimata suhteliselt lühikeses perspektiivis tasuvust taotleva kapitali paigutava tavalise investori tegevus. See tegevus peab vähemalt olema erakapitalil põhineva valdusühingu või erakapitalil põhineva kontserni tegevus, millega järgitakse globaalset või sektoriaalset struktuurilist poliitikat ning taotletakse tulusust pikaajalises perspektiivis (Euroopa Kohtu 21. märtsi 1991. aasta otsus kohtuasjas C-305/89: Itaalia vs. komisjon, EKL 1991, lk I-1603, punkt 20).
- 81 Lisaks areneb siseriiklike sotsiaalnormide sisu ja sotsiaalsuhete praktika suurtes kontsernides aja jooksul ning erineb üksteisest liidu piires. Seega on vajalik, et riigiabi kontroll kajastaks selle praktika arengut nii erakapitalil põhinevate ettevõtjate tehtud investeeringute kui ka riigi investeeringute osas lähtuvalt võrdse kohtlemise põhimõttest, kahjustamata selle kasulikku mõju.
- 82 Samuti tuleb täpsustada, et sotsiaalses turumajanduses ei saa hoolas eraõiguslik investor tähelepanuta jätta esiteks oma vastutust kõigi ettevõtjaga seotud huvitatud isikute ees ning teiseks muudatusi sotsiaalses, majanduslikus ning keskkonnaalases kontekstis, milles ta areng jätkub. Sotsiaalset vastutust ning ettevõtluse konteksti puudutavad küsimused võivad oluliselt mõjutada hoolsa erakapitalil põhineva ettevõtja konkreetseid otsuseid ja strateegilist suunitlust. Hoolsa erakapitalil põhineva ettevõtja tegevuse pikas perspektiivis majanduslikku otstarbekust ei saa seega niisuguseid kaalutlusi arvesse võtmata hinnata.
- 83 Selles osas võib eraõigusliku investori poolt täiendavate koondamishüvitiste maksmine üldjuhul olla käesoleva juhtumi asjaolusid arvestades õiguspärane ja otstarbekas praktika, selleks et soodustada rahulikumat sotsiaalset dialoogi ning säilitada äriühingu või kontserni maine. Täiendavate koondamishüvitiste kulu ei tohi nimelt segi ajada sotsiaalkindlustuskaitse kuluga, mille kannab riik äriühingu likvideerimisel. Võrdse kohtlemise põhimõttest tulenevalt (vt eespool punkt 75) on võimalus maksta täiendavaid koondamishüvitisi jäetud avalik-õigusliku ettevõtja likvideerimisel ka liikmesriikidele, kuigi nende kohustused *a priori* ei tohiks ületada seadusest ja kollektiivlepingust tulenevat ranget miinimumi.

- 84 Siiski ei tohiks nende täiendavate kulude kandmine õiguspärastel kaalutlustel toimuda eranditult sotsiaalsel või isegi poliitilisel eesmärgil, vastasel korral väljub see eraõigusliku investori testi raamest, nagu on kirjeldatud eespool punktides 76–82. Kui puudub igasugune, isegi pikas perspektiivis majanduslik otstarbekus, tuleb selliste kulude kandmist, mis ületavad kitsalt seadusest ja kollektiivlepingust tulenevaid kohustusi, lugeda seega riigiabiaks EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- 85 Selles osas tuleb täpsustada, et liikmesriigi kui turumajanduses globaalse investori maine kaitse ei saa väljaspool erilisi asjaolusid ja ilma eriti veenva põhjendusega olla piisav põhjendus, et tõendada pikas perspektiivis majanduslikku otstarbekust kanda täiendavaid kulusid, nagu täiendavad koondamishüvitised. Kui komisjonil lubada lühidalt viidata liikmesriigi kui globaalse ettevõtja mainele, et tõendada EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses abi puudumist, võiks see esiteks moonutada konkurentsitingimusi ühisturul ettevõtjate kasuks, kes tegutsevad liikmesriikides, kus avalik-õiguslik majandussektor on suhteliselt arenenum või kus sotsiaalne dialoog on eriti nõrgenenud, ning teiseks alusetult vähendada ühenduse normide kasulikku mõju riigiabi valdkonnas.
- 86 Samuti tuleb meenutada, et eraõigusliku investori testi kontekstis on komisjonil ulatusliku kaalutusõiguse raames kohustus määratleda riigi majandustegevus eeskätt geograafilisel ja sektoriaalsel tasandil, mille alusel tuleb hinnata selle riigi tegevuse pikas perspektiivis majanduslikku otstarbekust.
- 87 Ilma asjaomase majandustegevuse piisavalt täpse määratlusega ei ole komisjonil võimalik esiteks määratleda võrdlusaluseks olevaid eraõiguslikke investoreid ning seega teha objektiivsete ja kontrollitavate elementide alusel kindlaks nende investorite vahel piisavalt juurdunud praktikat. Teiseks on sellise võrdlusaluse puudumisel asjaomase majandustegevuse määratlemine samuti vajalik, selleks et oleks võimalik tuvastada mõistlik ja piisavalt kindel tõenäosus, et liikmesriik saab asjaomastest tegevusest kaudset materiaalselt kasu, olgu see kas või pikas perspektiivis.
- 88 Viimaks, mis puudutab kohtuliku kontrolli ulatust ja laadi, siis esiteks tuleb meenutada, et riigiabi mõiste, nagu see on määratletud EÜ asutamislepingus, on õigusmõiste ja seda tuleb tõlgendada objektiivsete asjaolude põhjal. Seetõttu peab liidu kohus, võttes arvesse nii talle esitatud vaidluse konkreetseid asjaolusid kui ka komisjoni kaalutluste tehnilist või kompleksset laadi, põhimõtteliselt kontrollima küsimust täielikult, et otsustada, kas meede kuulub EÜ artikli 87 lõike 1 reguleerimisalasse (Euroopa Kohtu 16. mai 2000. aasta otsus kohtuasjas C-83/98 P: Prantsusmaa vs. Ladbroke Racing ja komisjon, EKL 2000, lk I-3271, punkt 25, ning 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-487/06 P: British Aggregates vs. komisjon, EKL 2008, lk I-10515, punkt 111). Liidu kohus ei pea tegema ainult kindlaks, kas esitatud tõendid vastavad tegelikkusele, on usaldatavad ja sidusad, vaid kontrollima ka seda, kas need tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ning kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (vt Euroopa Kohtu 2. septembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-290/07 P: komisjon vs. Scott, EKL 2010, lk I-7763, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 89 Neid põhimõtteid arvestades tuleb analüüsida kolmanda väite kolmandat etteheidet.
- 90 Selles osas tuleb kõigepealt tõdeda, et komisjon ei ole üheselt määratlenud Prantsuse riigi majandustegevust, mille jaoks võib tekkida vajadus kaitsta mainet.
- 91 Vaidlustatud otsuse põhjendustest 270 ja 271 ilmneb, et kaitstavaks maineks on „valdusettevõtja ja tema kõige olulisema aktsionäri”, nimelt CGMF-i ja Prantsuse riigi maine. Selles osas tuleb märkida, nagu õigesti rõhutas hageja, et CGMF-il puuduvad mereveosektoris muud varad. Maine kaitsmisel põhinev argument ei saa teda seega mingil juhul puudutada.

- 92 Edasi väitis komisjon vastuseks Üldkohtu kirjalikule küsimusele, et kaitsmist vääriva maine puhul on tegelikult tegemist Prantsuse riigi kui turumajanduses globaalse investori mainega. Viimaks muutis komisjon kohtuistungil uuesti oma seisukohta, täpsustades korduvalt, et maine kaitsmist puudutav argument kehtib tegelikult Prantsuse riigi kui transpordisektoris tegutseva investori suhtes. Prantsuse Vabariik viitas seevastu Prantsuse riigile kui globaalsele investorile turumajanduses.
- 93 Seega tuleb tõdeda, et komisjon jättis õiguslikult piisavalt määratlemata Prantsuse riigi majandustegevuse, mille osas tuli hinnata käesoleval juhul kõne all olevate meetmete majanduslikku otstarbekust (vt eespool punktid 86 ja 87).
- 94 Sellise määratluseta on Üldkohtul põhimõtteliselt võimatu kontrollida, kas pikas perspektiivis majanduslikult otstarbekas on SNCM-i negatiivne võõrandamishind, millega Prantsuse riik nõustus, selleks et vältida täiendavate koondamishüvitiste maksmist likvideerimise korral (vt eespool punktid 86 ja 87). Üksnes selles osas tuleb tõdeda, et komisjon rikkus õigusnormi.
- 95 Lisaks tuleb sõltumata asjaomase majandustegevuse määratlusest esiteks märkida, et komisjon ei toonud piisavalt välja objektiivseid ja kontrollitavaid asjaolusid, mis tõendaksid, et täiendavate koondamishüvitiste maksmine sarnastel asjaoludel on erakapitalil põhinevate ettevõtjate seas juurdunud praktika.
- 96 Esiteks tuleb nimelt tõdeda, et komisjon ei käsitlenud seda küsimust vaidlustatud otsuses teisiti kui 135. joonealuses märkuses. Vaidlustatud otsuse põhjendustes 267 ja 268 piirdus komisjon kinnitusega, et täiendavate koondamishüvitiste maksmine, nagu muud meetmed, näiteks abi töökoha leidmisel, oli muutunud tavapäraseks suurte kontsernide puhul, ilma et komisjon oleks selle kohta esitanud ühtegi tõendit. Kui tegelikult osutub tõendatuks, et – nagu väidab komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 267 – suured kontsernid ei tohiks jääda ükskõikseks tootmiskoha sulgemise sotsiaalsete tagajärgede suhtes, ei saa see ilma tõenditeta seevastu ka tähendada, et täiendavate koondamishüvitiste maksmine on tütarettevõtja likvideerimisel suurte kontsernide seas väljakujunenud praktika.
- 97 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 272 ja 135. joonealuses märkuses kinnitas komisjon uuesti, et hüpoteetilisest likvideerimiskulust täiendavate koondamishüvitiste välja jätmine viib selleni, et tähelepanuta jääb tegelik sotsiaalne olukord, millega suured kontsernid silmitsi seisavad, ning piirdus selle väite tõendamiseks viitega oma 27. novembri 1991. aasta otsusele 92/266/EMÜ, mis käsitleb Prantsuse suurte tööstuskontsernide tootmise ümberkorraldamist, välja arvatud raua- ja terasetööstuse ning kivisöetööstuse kontsernid ning Compagnie générale maritime, võttes arvesse EMÜ asutamislepingu artikleid 92–94 (EÜT 1992, L 138, lk 24), ning järgnevalt viidatud sotsiaalkavadele. Selles osas piisab, kui tõdeda, et esiteks 1991. aastast pärinev otsus ei tõenda piisavalt juurdunud sotsiaalse praktika olemasolu erastamise ajal 2006. aastal ning teiseks pelk viide sotsiaalkavade piiratud arvule ei saa ka tõendada piisavalt juurdunud praktika olemasolu juhtudel, mis on sarnased käesolevale juhtumile. See kehtib seda enam, et need sotsiaalkavad hõlmavad restruktureerimis-, mitte aga likvideerimistehinguid – nagu komisjon kinnitas kohtuistungil – sektorites, millel *a priori* ei ole midagi ühist transpordiinfrastruktuuridega, nagu kosmeetika- (Yves Saint-Laurent Haute Couture) või põllumajandus- ja toiduainesektor (Danone).
- 98 Teiseks tuleb rõhutada, et ainsad vaidlustatud otsuse põhjendustes 274–277 nimetatud faktilised asjaolud esitas komisjon sisuliselt selleks, et anda hinnang nende hüvitiste maksumusele töötaja kohta, mitte selleks, et kinnitada piisavalt juurdunud praktika esinemist, nagu komisjon väitis vasturepliigi punktis 41. Selles suhtes võib lisaks toonitada, et esitatud hinnangud erinevad ettevõtjate ja sektorite lõikes märkimisväärselt.

- 99 Kolmandaks ei esitanud komisjon ega menetlusse astujad oma kirjalikes vastustes Üldkohtu küsimustele ega ka kohtuistungil tõendeid täiendavate hüvitiste maksmise praktika kohta. Komisjon nimelt ei käsitlenud üldse seda küsimust, samas kui Prantsuse Vabariik mainis ainult ühte raua- ja terasetööstuse valdkonnas tegutsevat erakapitalil põhinevat ettevõtjat, kes näib kavatsevat selliseid täiendavaid koondamishüvitisi rakendada asuda.
- 100 Eespool asuvaid punkte 96–99 silmas pidades tuleb asuda seisukohale, et komisjon ei olnud võimeline tõendama, et täiendavate koondamishüvitiste maksmine on erakapitalil põhinevate ettevõtjate seas piisavalt juurdunud praktika.
- 101 Teiseks tuleb tõdeda, et komisjon ei toonud ka piisavalt välja objektiivseid ja kontrollitavaid asjaolusid, mis tõendaksid, et eraõiguslike investorite seas juurdunud praktika puudumise korral oli Prantsuse riigi tegevuse ajendiks käesoleval juhul mõistlik tõenäosus saada kaudset materiaalselt kasu, olgu see kas või pikas perspektiivis (vt eespool punktid 86 ja 87).
- 102 Nimelt tuleb veel kord märkida, et seda küsimust ei ole vaidlustatud otsuses enamjaolt üldse käsitletud. Komisjon piirdus vaidlustatud otsuse põhjendustes 270 ja 271 väitega, et ettevõttes tekkinud sotsiaalsed pinged, millest tema sõnul annab tunnistust 2004. aastal toimunud sotsiaalne konflikt, tekitaksid SNCM-i likvideerimise korral sotsiaalprobleeme, mis muudaksid tema ematöötaja ja tema kõige olulisema aktsionäri mainet. Komisjon ei toonud seega vaidlustatud otsuses esile asjaolusid, mis võiksid selgitada tekitatud kahju konkreetset laadi ning eelkõige täpsustada, milliste huvitatud isikute (kasutajad, kliendid, tarnijad või ka töötajad) silmis CGMF-i ja Prantsuse riigi mainet kahjustataks. Lisaks ei ilmne vaidlustatud otsusest mingeid andmeid, mis tõendaksid, et komisjon püüdis hinnata tekitatud kahju suurust, kuigi ometi tuleb seda kahju tingimata võrrelda sellega põhjendatavate täiendavate koondamishüvitiste hinnangulise maksumusega.
- 103 Oma kirjalikus vastuses Üldkohtu küsimustele märkis komisjon, et sotsiaalprobleemid tekivad tõenäoliselt riigi kontrollitavates äriühingutes, mis tegutsevad SNCM-i läheduses, näiteks Marseille' sadam, ning võivad samuti tekkida kõigis riigi osalusega äriühingutes olenemata sektorist, eelkõige transpordisektorist. Seega halveneks riigi kui töandja maine. Sellest tulenevalt põhjustaks SNCM-i likvideerimine koondamishüvitisi maksmata komisjoni hinnangul tõenäoliselt avalikus teenistuses solidaarsusstreike, nagu on aset leidnud mõningates erakapitalil põhinevates äriühingutes. Prantsuse Vabariik täpsustas kohtuistungil, et maine halvenemist tuleb tema hinnangul mõista kui maine halvenemist kõikide tema äripartnerite ja nende mitteprofessionaalidest klientide silmis. Komisjon tõi lisaks esile erilise vägivalda- ja vara kahjustamise ohu.
- 104 Lisaks sellele, et põhjendused on esitatud hilinenult, leiab Üldkohus igal juhul, et kirjalikes vastustes ja kohtuistungil esitatut ei saa käsitada piisavalt veenva põhjendusena sellele, et täiendavad koondamishüvitised tuleb arvata SNCM-i likvideerimise hüpoteetilise kulu hulka.
- 105 Esiteks tuleb märkida, et komisjon ei esitanud andmeid, mis võiksid käesolevas asjas anda tunnistust sotsiaalkulude tekkimise mõistlikust tõenäosusest, mis annaks põhjust täiendavate koondamishüvitiste maksmiseks. Komisjon ei analüüsinud seda ohtu üldse, nagu ta ka kohtuistungil mõõnis. Komisjon piirdus sisuliselt väitega, et esineb solidaarsusstreikide oht, ilma et ta oleks nende ulatuse kohta esitanud vähimatki teavet peale selle, et ta täpsustas, et streigid võivad puudutada kõiki riigi osalusega ettevõtteid, eriti transpordisektorist. Konkreetse näitena piirdus komisjon mainimisega, millised on võimalikud tagajärjed riigi kaubandustegevusele Marseille' sadama blokeerimise korral, nagu juhtus 2011. aasta märtsikuu sotsiaalprobleemide ajal. Ta tõi ka kolm näidet tootmisüksuste blokeerimise kohta Prantsusmaal ja Belgias viimase 15 aasta jooksul. Seega, kuigi SNCM-is suurte sotsiaalsete pingete esinemist võib pidada piisavalt tõendatuks, nagu ilmneb näiteks vaidlustatud otsuse põhjendusest 271, ei tõenda esitatud teave käesoleval juhul, et kõnealuse otsuse vastuvõtmise kuupäeval esines solidaarsusstreikide tegelik oht teistes otseselt või kaudselt Prantsuse riigi kontrollitavates äriühingutes.

- 106 Teiseks tuleb rõhutada, et asjaolu, et komisjon ei püüdnud kaudsete sotsiaalkulude suurust kindlaks teha, on seda kahjulikum, et need kulud peavad tema arutluskäigu põhjendamiseks olema märkimisväärsed. Täiendavate koondamishüvitiste maksumus ulatub nimelt juba iseenesest enam kui 158 miljoni euroni, mis on SNCM-i negatiivne võõrandamishind. Selleks et täiendavad koondamishüvitised saaksid olla põhjendatud, peab nende maksumus olema väiksem kaudsetest sotsiaalkuludest, nagu solidaarstreikidega kaasnevad kulud. Sellest tuleneb, et juhul, kui kaudsed sotsiaalkulud on tõepoolest tekkinud, peab nende summa komisjoni arutluskäigu põhjendatuse tagamiseks olema eriti suur.
- 107 Kolmandaks tuleb komisjoni esitatud andmeid arvestades rõhutada, et toimiku materjalide põhjal ei ole võimalik järeldada, et SNCM-i töötajatele täiendavate koondamishüvitiste maksmine oleks takistanud sotsiaalprobleemide tekkimist äriühingu likvideerimise korral, nagu möönis ka komisjon kohtuistungil. Nimelt komisjon mitte ainult jättis analüüsimata eespool nimetatud kaudsete sotsiaalkulude tekkimise tõenäosuse, vaid ei analüüsinud ka ohtu, et need kulud võivad tekkida vaatamata täiendavate koondamishüvitiste maksmisele. Viimati nimetatud juhul oleks viidatud kaudsed sotsiaalkulud, millega kõnealuseid hüvitisi põhjendatakse, seega pidanud Prantsuse riik kandma olenemata täiendavate hüvitiste maksmisest.
- 108 Komisjon ei tõendanud seega õiguslikult piisavalt, kuidas see, kui kaasatakse täiendavate koondamishüvitiste maksmisega kaasnev märkimisväärne kulu, mis pealegi võib ulatuda ainult seadusest ja kollektiivlepingust tulenevate kohustuste kuni kümnekordse summani, nagu nähtub vaidlustatud otsuse põhjendusest 277, oli käesoleval juhul põhjendatud mõistliku tõenäosusega, et Prantsuse riik saab kaudset materiaalselt kasu, olgu see kas või pikas perspektiivis. Kuigi on võimatu välistada ohtu, et teistes riigi osalusega äriühingutes tekivad teatud sotsiaalsed tagajärjed, kui SNCM-i likvideerimisel ei maksta täiendavaid koondamishüvitisi, ei analüüsinud komisjon asjaomaste kaudsete sotsiaalkulude ulatust ega nende tekkimise tõenäosust üldse, isegi mitte Üldkohtule esitatud kirjalikes vastustes. Seega tuleb tõdeda, et Prantsuse riigi tegevuse pikas perspektiivis majanduslik otstarbekus ei ole õiguslikult piisavalt tõendatud.
- 109 Mis puudutab eespool punkte 72–108, siis tuleb hageja kolmanda etteheitega nõustuda. Seega tuleb kolmanda väitega nõustuda, ilma et oleks vaja analüüsida esimest, teist, neljandat, viiendat ja kuuendat etteheidet. Tagajärgi vaidlustatud otsuse õiguspärasusele analüüsitakse allpool punktis 155 ja sellele järgnevatel punktides.

Neljas väide, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta kiitis heaks CGMF-i kapitalisüsti summas 8,75 miljonit eurot kui meetme, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses

- 110 Hageja esitab käesoleva väite põhjenduseks kaks etteheidet, mis puudutavad esiteks erakapitalil põhinevate ülevõtjate ja CGMF-i kapitalisüstide samaaegsuse kriteeriumi väära kohaldamist ning teiseks võrdse kohtlemise põhimõtte järgimata jätmist.
- 111 Vaidlustatud otsuse põhjendusest 72 ilmneb, et ülevõtjate ja CGMF-i poolt ühine ja samaaegne uute aktsiate märkimine 35 miljoni euro ulatuses, millest 25% ulatuses märkis CGMF, oli ette nähtud vastastikuse mõistmise memorandumis III jaos. Aktsiate märkimine pidi toimuma pärast rekapitaliseerimist 142,5 miljoni euro ulatuses ja sümboolse summa eest 75% osaluse üleandmist erakapitalil põhinevatele ülevõtjatele.
- 112 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 354 leidis komisjon kõigepealt, et riigi kapitalisüst ei ole abi, kui samal ajal tehakse märkimisväärses ulatuses eraõiguslikke investeeringuid. Seega leidis komisjon, et kuna kapitalisüstid olid märkimisväärsed, võib ta tasuvust analüüsivalt piirduda kapitalisüstide samaaegsuse analüüsimisega, et järeldada, et tegemist ei ole riigiabiga EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kuna samaaegsuse kriteeriumi oli järgitud, järeldas ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 360, et CGMF-i 8,75 miljoni euro suurune kapitalisüst ei andnud SNCM-ile majanduslikku eelist ega olnud seega abi.

- 113 Seejärel tuleb märkida, et alles pärast seda, kui komisjon oli tuvastanud EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi puudumise, analüüsis ta vaidlustatud otsuse põhjendustes 361–363 küsimust, kas CGMF-i osaluse fikseeritud tasuvus oleks olnud hüpoteetilise eraõigusliku investori jaoks vastuvõetav. Ta leidis, et kuna fikseeritud tasuvus vabastab CGMF-i ohust äriplaani elluviimise tasandil, kujutab see investeeritud kapitali puhul pikaajalises perspektiivis piisavat kasumlikkust. Lisaks järeldas komisjoni ekspert, et riski profiili seisukohast on see kapitalisüst lähedane Prantsuse erasektori kohustusele.
- 114 Viimaks nähtub vaidlustatud otsuse põhjendusest 364, et võõrandamise äramuutvat tingimust (vt eespool punkt 23) ei käsitletud seoses tasuvuse küsimusega, kuivõrd komisjon piirdus seisukohaga, et see tingimus ei sea kahtluse alla CGMF-i ja erakapitalil põhinevate ülevõtjate võrdset kohtlemist.
- 115 Selles osas on juba eespool punktides 76 ja 77 meenutatud, et selleks, et teha kindlaks, kas avalikult sektorilt pärineval kapitalisüstil esinevad EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi tunnused, tuleb hinnata, kas eraõiguslik investor oleks sarnastel asjaoludel sellise kapitalipaigutuse teinud. Juhul kui riik on kapitali otseselt või kaudselt ettevõtja käsutusse andnud asjaoludel, mis vastavad tavapärasele turutingimustele, ei saa seda era- ja avaliku sektori võrdse kohtlemise põhimõtte kohaselt kvalifitseerida riigiabiks. Seega tuleb asuda seisukohale, et avalikest vahenditest tehtud kapitalisüst vastab eraõigusliku investori kriteeriumile ega tähenda riigiabi andmist, muu hulgas juhul, kui see kapitalisüst tehakse samal ajal, kui eraõiguslik investor teeb sarnastel tingimustel samuti märkimisväärse kapitalisüsti (vt Üldkohtu 12. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-296/97: Alitalia vs. komisjon, EKL 2000, lk II-3871, punkt 81 ja seal viidatud kohtupraktika).

Samaaegsus

- 116 Eraõiguslike ja avalik-õiguslike investorite kapitalisüstide samaaegsuse osas leiab hageja, et kuna kogu 35 miljonit eurot ei makstud samal ajal, ei ole järgitud kõigi kapitalisüstide samaaegsuse kriteeriumit, kuigi komisjon pidas piisavaks, et tingimused olid sarnased.
- 117 Selles osas tuleb rõhutada, et eraõiguslike ja avalik-õiguslike investorite kapitalisüstide samaaegsus on igal juhul viide, mis võib kinnitada EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses abi puudumist. Nimelt eespool punktis 115 viidatud kohtuotsuse Alitalia vs. komisjon punktist 81, mida komisjon osundas vaidlustatud otsuse 168. joonealuses märkuses, ilmneb, et need kapitalisüstid peavad olema tehtud sarnastel asjaoludel. Kuna eraõigusliku investori testi eesmärk on võrrelda riigi tegevust hüpoteetilise eraõigusliku investori omaga, siis ei saa eitada, et investorite valmisolek märkimisväärselt ja samaaegselt investeerida hõlbustab sellise testi tulemusele kinnituse saamist. Siiski tuleb arvesse võtta kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke andmeid, selleks et hinnata asjaomaste kapitalisüstide õiguspärasust, arvestades ühenduse norme riigiabi valdkonnas. Ajaline aspekt on seega loomulikult oluline, kuid samaaegsust ei saa põhimõtteliselt iseenesest piisavaks pidada.
- 118 Järelikult kuna samaaegsust ei saa lugeda viiteks, mis võib kinnitada EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses abi puudumist, ei saa seda mõistlikkusest lähtudes rangelt hinnata. Käesoleval juhul võis komisjon asjaolu tõttu, et iga osaluse esimene neljandik tasuti täpselt samal hetkel ning et samad siseriiklikud normid kehtivad ülejäänud kolmele neljandikule, õigesti jõuda seisukohale, et kõnealune samaaegsuse kriteerium on täidetud, või vähemalt leida, et ajalise aspekti analüüs näis tõendavat sarnaste tingimuste olemasolu eraõiguslike ja avalik-õiguslike investorite puhul.
- 119 Seega tuleb neljanda väite esimene etteheide põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Võrdne kohtlemine

- 120 Hageja on seisukohal, et CGMF-i ja erakapitalil põhinevate ülevõtjate tulu taseme ebavõrdsus, mis iseäranis on tingitud võõrandamise äramuutva tingimuse olemasolust, seab kahtluse alla erakapitalil põhinevate ülevõtjate ja CGMF-i investeerimistingimuste sarnasuse, mis muudab õigusvastaseks komisjoni järelduse võrdse kohtlemise kohta.
- 121 Eespool punktis 115 toodud põhimõtete alusel tuleb hinnata, kas erakapitalil põhinevate ülevõtjate ja CGMF-i vastavate kapitalisüsteide tasuvuse võimalikud erinevused võivad tõstatada küsimuse, kas on põhjendatud komisjoni analüüs, milles järeldatakse, et võrdse kohtlemise põhimõtet on järgitud.
- 122 Selles suhtes tuleb meenutada, nagu on märgitud eespool punktides 117 ja 118, et avalik-õiguslike ja eraõiguslike investeeringute samaaegsus käesolevas asjas võib kõige enam olla vaid asjakohane lähtepunkt hindamisel, kas avalik-õiguslik kapitalisüst kujutab endast riigiabi. Järelikult on ekslik vaidlustatud otsuse põhjenduses 354 sisalduv komisjoni väide, et liidu kohus kiitis tema analüüsi raamistiku heaks. Lisaks on teatise EÜ [...] artiklite 92 ja 93 kohaldamise kohta riigiametite poolt osaluse omandamise suhtes (EÜ bülletään 9/1984) punkti 3.2 kolmandas taandes, millele komisjon viitab 167. joonealuses märkuses, sätestatud üksnes abi puudumise eeldus märkimisväärse ja samaaegse eraõigusliku investeeringu korral. Sellest tulenevalt – nagu komisjon möönis oma kirjalikes vastustes Üldkohtu küsimustele – ei saa samaaegsus üksi isegi märkimisväärsete eraõiguslike investeeringute korral olla piisav, et järeldada, et tegemist ei ole riigiabiga EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, võtmata arvesse muid asjakohaseid faktilisi või õiguslikke asjaolusid.
- 123 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et fikseeritud tasuvuse küsimus ning küsimus võõrandamise äramuutva tingimuse mõju kohta kuulub kõigi nende asjakohaste elementide hulka, mida komisjon oleks pidanud analüüsima, et jõuda järeldusele, et erakapitalil põhinevate ülevõtjate ja CGMF-i investeerimistingimused on sarnased ning et seega on järgitud võrdse kohtlemise põhimõtet.
- 124 Kõigepealt tuleneb nimelt esiteks tõdeda, et erakapitalil põhinevate ülevõtjate kapitalisüsti kasumlikkust ei ole vastastikuse mõistmise memorandumis kindlaks määratud. Teiseks peaks CGMF kapitalisüst vaidlustatud otsuse kohaselt toimima kohustusena, millel on fikseeritud intressimäär. See fikseeritud intressimäär ei ole siiski tagatud, kuna juhul, kui ATD lepingu pikendamata jätmisel või komisjoni või ühenduste kohtu otsuse puhul, mis oluliselt mõjutab äriühingu väärtust, kohaldatakse võõrandamise äramuutvat tingimust, lõpetatakse fikseeritud tulu maksmine. Neid elemente arvestades ei saanud komisjon jätta võrdse kohtlemise kontrollimisel põhjalikult analüüsimatuna CGMF-i ja erakapitalil põhinevate ülevõtjate osaluste tasuvuse erinevat mõju.
- 125 Teiseks tuleb märkida, et investeeringut summas 8,75 miljonit eurot SNCM-i kapitali ei saa ettevõtja erastamise konteksti kõrvale jätmata lugeda klassikaliseks portfelliinvesteeringuks. See kapitalisüst leiab aset nimelt kõikehõlmava müügilepingu alusel, mis tulenes ainsast tehingust, kus ülevõtjate kapitalisüstid on vastusooritus Prantsuse riigi suurte erinevas vormis kohustuste eest.
- 126 Kolmandaks leiab komisjon võõrandamise äramuutva tingimuse osas, et see ei sea kahtluse alla eraõiguslike ja avalik-õiguslike investorite võrdset kohtlemist, kuna selle väärtust võeti arvesse juba ettevõtja võõrandamisel negatiivse müügihinnaga.
- 127 Ilma et oleks vajalik otsustada, kas komisjon võttis nõuetekohaselt arvesse võõrandamise äramuutva tingimuse väärtust, piisab, kui tõdeda, et selle majanduslikku mõju ja seega selle mõju samaaegsete investorite võrdsele kohtlemisele vaidlustatud otsuses kuidagi ei hinnatud. Selle otsuse põhjenduses 364 on üksnes tõdetud, et see ei saa kahtluse alla seada samaaegsete investorite võrdset kohtlemist, kuid ei sisalda majanduslikku analüüsi. Toimiku materjalidest ilmneb aga, et võõrandamise äramuutval tingimusel on tõenäoliselt oluline majanduslik väärtus, mida hageja ja äriühing STIM

d'Orbigny, kes on kolmandad huvitatud isikud, kes esitasid oma märkused ametlikus uurimismenetluses, toonitasid selgelt haldusmenetluses, nagu nähtub vaidlustatud otsuse põhjendustest 155, 158 ja 163.

- 128 Esiteks tuleb nimelt meenutada, et võõrandamise äramuutvat tingimust saab kasutada, kui ATD lepingut ei pikendata või kui komisjon või ühenduste kohus teeb otsuse, mis mõjutab äriühingu väärtust. Juba need mõlemad sündmused iseenesest võivad rekaptaliseeritud SNCM-i raskustesse viia, kuna SNCM kaotaks ühel juhul suure osa oma käibest ning muutuks teisel juhul isikuks menetluses, milles nõutakse CGMF-i kapitalisüstid kui ebaseaduslik abi täielikult või osaliselt tagasi. Selles ettevõtja jaoks keerulises kontekstis tooks võõrandamise äramuutva tingimuse kasutamine kaasa esiteks kohustuse maksta tagasi kõik ülevõtjate kapitalisüstid. Teiseks muutuks CGMF siis uuesti SNCM-i 100-protsendiliseks omanikuks ning ta vastutaks 100-protsendiliselt võimalike tulevaste likvideerimiskulude eest, samas kui likvideerimise risk oleks oluliselt kasvanud.
- 129 Teiseks ei seadnud komisjon ja Prantsuse Vabariik kirjalikus menetluses ega kohtuistungil kahtluse alla asjaolu, et võõrandamise äramuutval tingimusel on tegelik majanduslik väärtus, kuna nad leidsid, et selle väärtus oli tehinguga kunstlikult liidetud. Lisaks rõhutas Prantsuse Vabariik menetlusse astuja seisukohtades, et ühes konkurentide pakkumistest, mis ei sisaldanud võõrandamise äramuutvat tingimust, nõuti vastusooritusena palju suuremat rekaptaliseerimist Prantsuse riigi poolt. Komisjon ja Prantsuse Vabariik ei vaielnud seega vastu asjaolule, et võõrandamise äramuutval tingimusel oli reaalne rahaline väärtus.
- 130 Eespool asuvaid punkte 126–129 silmas pidades tuleb järeldada, et võõrandamise äramuutvat tingimust võib erakapitalil põhinevate ülevõtjate jaoks kõrvaldada vähemalt igasuguse ohu mõne seda vallandava asjaolu esinemisel, ning et sellel tingimusel on järelikult reaalne rahaline väärtus. Kõnealune tingimus võib seega muuta erakapitalil põhinevate ülevõtjate ja CGMF-i kapitalisüsti riskiprofiile ning sellega seada kahtluse alla investeerimistingimuste sarnasuse. Igal juhul ei saanud komisjon seega vaidlustatud otsuses jätta põhjalikult analüüsivõõrandamise äramuutva tingimuse majanduslikku mõju.
- 131 Eespool toodud kaalutlustest tuleneb, et komisjon jättis samaaegsete kapitalisüstide investeerimistingimuste sarnasuse hindamisel arvesse võtmata kõik asjakohased elemendid, eeskätt tasuvuse. Selles osas tegi komisjon ilmse hindamisvea. Teine etteheide tuleb seega lugeda põhjendatuks. Järelikult tuleb neljanda väitega osaliselt nõustuda. Selle rikkumise tagajärgi vaidlustatud otsuse õiguspärasusele analüüsitakse allpool punktis 155 ja sellele järgnevatel punktides.

Viies väide, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kuna ta kiitis heaks sotsiaalabimeetmed summas 38,5 miljonit eurot kui meetmed, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses

- 132 Viienda väite põhjenduseks esitab hageja sisuliselt kolm etteheidet. Esiteks ei ole komisjoni analüüs kooskõlas suuniste punktiga 3.2.7, mis puudutab „ümberkorraldamise sotsiaalkulude katteks antavat abi”, kuna selle abi eesmärk ei ole selgelt määratletud. Teiseks, kuna ettevõtte kokkuleppe kohaselt otsustab SNCM üksi töötajatele makstava summa üle, tuleb seda sotsiaalabi käsitada riigiabina suuniste punkti 59 tähenduses. See meede asetab SNCM-i niisiis konkurentsi seisukohast soodsasse olukorda, mis kujutab endast valikulist majanduslikku eelist ja seega riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kolmandaks tingdeponeerimiskontolt, kuhu paigutati sotsiaalabiks mõeldud rahalised vahendid, ei maksta intressi. Järelikult ei vasta see suunistele, kuna abi vajadus ei piirdu miinimumiga.
- 133 Komisjon leiab sisuliselt, et need etteheited on tulemusetud, kuna hageja kritiseerib abi ühisturuga kokkusobivust suuniste alusel, mitte seda, kas on tegemist riigiabiga EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Sisu osas leiab ta, et sotsiaalabimeetmed kuuluvad liikmesriikide sotsiaalpoliitika valdkonda.

- 134 Kõigepealt tuleb tõdeda, et hageja ajab segi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses abi esinemise ja abi ühisturuga kokkusobivuse EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c ja suuniste alusel. Kuna Üldkohtu pädevuses ei ole otsustada abi kokkusobivuse üle, mida komisjon vaidlustatud otsuses ei tuvastanud, tuleb viienda väite esimene ja kolmas etteheide tulemusetuse tõttu tagasi lükata.
- 135 Sellegipoolest tuleb teist etteheidet tõlgendada nii, et sellega vaidlustatakse otseselt komisjoni järeldus, et puudub riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Seetõttu tuleb analüüsida, kas kõnealuse sotsiaalabi näol on tegemist majandusliku eeliseega.
- 136 Selles osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et pelgast asjaolust, et meetmega taotletakse sotsiaalset eesmärki, ei piisa selleks, et meetme kvalifitseerimine riigiabiks EÜ artikli 87 tähenduses oleks kohe välistatud. Nimelt kõnealuse sätte lõige 1 ei erista riigi sekkumisi nende põhjuste või eesmärkide alusel, vaid määratleb neid nende mõju põhjal. Abi mõiste hõlmab avaliku sektori sekkumisi, mis erinevas vormis vähendavad ettevõtja eelarvel tavaliselt lasuvaid kulutusi (vt selle kohta Euroopa Kohtu 15. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas C-387/92: Banco Exterior de España, EKL 1994, lk I-877, punkt 13; 26. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-241/94: Prantsusmaa vs. komisjon, EKL 1996, lk I-4551, punkt 21; 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-159/01: Madalmaad vs. komisjon, EKL 2004, lk I-4461, punkt 51, ja 3. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C-172/03: Heiser, EKL 2005, lk I-1627, punkt 46).
- 137 Eespool toodust ilmneb, et abi mõiste ei tähenda tingimata, et toetatakse seadusest tuleneva kohustuse täitmist, vaid pigem, et ettevõtja eelarvel tavaliselt lasuvaid kulutusi vähendatakse (vt selle kohta kohtujurist M. Jacobsi ettepanek kohtuasjas Prantsusmaa vs. komisjon, milles tehti eespool punktis 136 viidatud Euroopa Kohtu 26. septembri 1996. aasta otsus, EKL 1996, lk I-4553, ettepaneku punkt 42). Selle määratlemisel, mis on ettevõtja igapäevasesse majandustegevusse kuuluv kulutus, ei tohi seega piirduda seadusest või kollektiivlepingust tulenevate kohustustega. Samamoodi ei saa asjaolu, et sotsiaalabi vahetud saajad on töötajad, olla piisav, et tõendada, et nende tööandjale ei ole riigiabi antud (vt selle kohta Euroopa Kohtu 23. veebruari 1961. aasta otsus kohtuasjas 30/59: De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg vs. Ülemamet, EKL 1961, lk 1).
- 138 Selleks et analüüsida, kas selline sotsiaalabi on käsitatav riigiabina EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses, tuleb seega kindlaks teha, kas SNCM saab kaudse majandusliku eelise, mis võimaldab tal vabaneda kohustusest kanda kulu, mille ta oleks tavaliselt pidanud oma rahalistest vahenditest katma, ning seega takistab turujõudude tavapärase tagajärgede tekkimist.
- 139 Vaidlustatud otsuse põhjendusest 70 nähtub, et CGMF-i ettemaksega jooksevkontole summas 38,5 miljonit eurot SNCM-ist koondatud töötajate jaoks soovitakse katta ülevõtjate rakendatavast võimalikust töötajate arvu vähendamise kavast tulenevate tulevaste täiendavate hüvitiste maksumust. See ettemakse jooksevkontole on nimelt ette nähtud „võimalike vabatahtlike töölt lahkumiste või töölepingu katkestamisega seotud kulude rahastamiseks [...], mis lisanduvad igat liiki summadele, mida tööandja peab maksma õigusnormide ja kollektiivlepingu tingimuste kohaselt” (16. mai 2006. aasta võõrandamisprotokolli artikkel II.2, mida on osundatud vaidlustatud otsuse 66. joonealuses märkuses).
- 140 Komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjendustes 366–370, et esineb valikuline majanduslik eelis, kui riigi kapitalisüst vabastab ettevõtja tema igapäevasesse majandustegevusse kuuluvast kulust. Ta leidis, et käesoleval juhul kuuluvad igapäevasesse majandustegevusse kõik kulud, mis tulenevad sektoris kohaldatavate sotsiaalõigusnormide ja kollektiivlepingute kohaldamisest. Kuna kõnealuse sotsiaalabi eesmärk ei ole rahastada seadusest ja kollektiivlepingust tulenevaid kohustusi, ei ole nende eesmärk seega ka rahastada ettevõtja igapäevasesse majandustegevusse kuuluvaid kulusid.
- 141 Vaidlustatud otsuse põhjenduse 372 kohaselt ei saa sotsiaalabi eesmärk ega tagajärg olla töötajate lahkumise hõlbustamine, kuna tingdeponeerimiskontot võib kasutada üksnes töötajate jaoks, kes on uue sotsiaalkava ajaks ettevõttest juba lahkunud. See sotsiaalabi on seega sotsiaalpoliitika meede ning

Prantsuse riik tegutseb avaliku võimu kandjana, mitte aktsionärist riigina. Komisjon täpsustas vaidlustatud otsuse põhjenduses 375, et selle meetme eesmärk ei ole rahastada 2002. aasta kava raames algselt ette nähtud lahkumisi.

142 Nende argumentidega ei saa nõustuda.

143 Esiteks nähtub eespool punktides 136 ja 137 viidatud kohtupraktikast, et vastupidi vaidlustatud otsuse põhjenduses 371 komisjoni kinnitatule ei välista asjaolu, et asjaomane meede ei lähtu kitsalt seadusest ja kollektiivlepingust tulenevatest kohustustest, põhimõtteliselt seda, et tegemist võib olla riigiabiga EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.

144 Teiseks tuleb tõdeda, et tingdeponeerimiskonto olemasolu annab SNCM-i töötajatele ajendi ettevõttest lahkuda või vähemalt lahkuda läbirääkimisi pidamata, eelkõige vaidlustatud otsuse põhjenduse 268 tähenduses täiendavate koondamishüvitiste maksmise tõttu ning kõik need asjaolud annavad SNCM-ile kaudse majandusliku eelise.

145 Asjaolu, et tingdeponeerimiskonto küsimuses lepiti ettevõtte ametiühingutega kokku enne erastamist, 2005. aasta sotsiaalse konflikti raames, nagu nähtub komisjoni kirjalikest vastustest, ei saa iseenesest kahtluse alla seada seda, et asjaomased meetmed on riigiabi. Nimelt olenemata sellest, kas eelis anti enne või pärast erastamist, saab SNCM sellest jätkuvalt kasu. Lisaks tõendab asjaolu, et kõnealune sotsiaalabi on müügilepingu üks tingimustest, et see abi annab eelise. Seega tuleb mõnda, et pooled kasutasid seda teatava kasu saamise eesmärgil.

146 Sellest järeldub, et komisjoni selgitused, eelkõige need, mis on vaidlustatud otsuse põhjenduses 372, ei ole veenvad ega isegi arusaadavad.

147 Eespool punkte 142–146 arvestades tuleb otsustada, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta kvalifitseeris sotsiaalabimeetmed summas 38,5 miljonit eurot meetmeteks, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Järelikult tuleb viienda väitega nõustuda. Selle vea mõju vaidlustatud otsuse õiguspärasusele analüüsitakse allpool punktis 155 ja sellele järgnevatel punktides.

Kuues väide, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea, kuna ta kiitis ümberkorraldamise lõppsumma EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c ja suuniste alusel heaks

148 Esiteks tuleb tõdeda, et kuues väide puudutab ümberkorraldamise lõppsummat lõplikus suuruses 15,81 miljonit eurot, mis tunnistati EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c ja suuniste alusel ühisturuga kokkusobivaks.

149 Teiseks tuleb rõhutada, et analüüs, mille komisjon selle ümberkorraldamise lõppsumma kohta vaidlustatud otsuse põhjendustes 366–434 esitas, lähtus eeldusest, et 2006. aasta kaval puuduvad riigiabi tunnused.

150 Selles osas tuleb nimelt märkida, et 2006. aasta otsus on sõnaselge asjaolu osas, et 2006. aasta kavas ümberkorraldusabi tunnuste esinemise korral tuleks neid tunnuseid analüüsida koos 2002. aasta kavast lähtuva ümberkorraldusabiga, nagu nähtub selle põhjendustest 6, 7, 25 ja 129. Komisjon märkis pealegi 2006. aasta otsuse põhjenduses 161, et ta ei saa välistada, et 158 miljoni euro suurust uut kapitalisüsti tuleks täielikult või osaliselt pidada riigiabiks. Seega rõhutas ta õigesti, et kui see uus meede on riigiabi, tuleb seda hinnata „koos kogu ümberkorraldusabiga, mille kokkusobivust tuleb seejärel analüüsida”.

151 Siiski ilmneb vaidlustatud otsusest, et 2006. aasta kavas ei olnud komisjoni hinnangul uusi riigiabi tunnuseid, kuna komisjon leidis, et 158 miljoni euro suurune negatiivne müügihind, CGMF-i ühine ja samaaegne kapitalisüsti summas 8,75 miljonit eurot ning sotsiaalabi summas 38,5 miljonit eurot ei kujuta endast riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses.

- 152 Kolmanda, neljanda ja viienda väite analüüsimisel ilmnes aga, et komisjon rikkus õigusnormi ja tegi ilmseid hindamisvigu, mis seavad kahtluse alla eelduse, et 2006. aasta kaval puuduvad riigiabi tunnused.
- 153 Neil asjaoludel tõdeb Üldkohus, et komisjoni analüüs ümberkorraldamise lõppsumma kohta ei ole piisavalt põhjendatud. Järelikult tuleb kuuenda väitega nõustuda, ilma et oleks vaja hageja esitatud argumente analüüsida.
- 154 Nüüd tuleb kaaluda, milline on komisjoni hindamisvigade mõju vaidlustatud otsuse õiguspärasusele.

Komisjoni ilmsete hindamisvigade mõju vaidlustatud otsuse õiguspärasusele

- 155 Eespool asuvatest punktidest 94, 109, 131 ja 147 nähtub, et 158 miljoni euro suuruse negatiivse müügihinna, CGMF-i ühise ja samaaegse kapitalisüsti summas 8,75 miljonit eurot ning sotsiaalabi summas 38,5 miljonit eurot analüüsimisel rikkus komisjon õigusnormi ja tegi ilmseid hindamisvigu. Järelikult tuleb vaidlustatud otsuse artikli 1 teine lõik tühistada.
- 156 Eespool asuvatest punktidest 148–152 nähtub, et ümberkorraldamise lõppsumma lõpliku suurusega 15,81 miljonit eurot analüüsimisel lähtus komisjon vales eeldusest. Järelikult tuleb vaidlustatud otsuse artikli 1 kolmas lõik tühistada.

Kohtukulud

- 157 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud komisjoni kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt hageja nõudele välja mõista komisjonilt.
- 158 Kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese ja kolmanda lõigu kohaselt kannavad Prantsuse Vabariik ja SNCM ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 8. juuli 2008. aasta otsuse 2009/611/EÜ meetmete C 58/02 (ex N 118/02) kohta, mida Prantsusmaa on rakendanud ettevõtte Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) kasuks, artikli 1 teine ja kolmas lõik.**
- 2. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja hageja kohtukulud.**
- 3. Jätta Prantsuse Vabariigi ja SNCM-i kohtukulud nende endi kanda.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 11. septembril 2012 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust	2
Kõnealused laevandusettevõtjad	2
Haldusmenetlus	2
Kõnealused meetmed	3
Vaidlustatud otsus	4
Menetlus ja poolte nõuded	6
Õiguslik käsitlus	6
Esimene väide, et otsust on puudulikult põhjendatud ning rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele	6
Teine väide, et sisuliselt tegi komisjon ilmse hindamisvea, kui ta EÜ artikli 86 lõike 2 alusel koostoides EÜ artikli 87 lõikega 1 kiitis heaks kapitalisüsti summas 53,48 miljonit eurot	8
Kolmas väide, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta kiitis heaks SNCM-i loovutamise negatiivse hinnaga summas 158 miljonit eurot kui meetme, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses	11
Neljas väide, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta kiitis heaks CGMF-i kapitalisüsti summas 8,75 miljonit eurot kui meetme, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses	16
Samaaegsus	17
Võrdne kohtlemine	18
Viies väide, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kuna ta kiitis heaks sotsiaalabimeetmed summas 38,5 miljonit eurot kui meetmed, mis ei ole riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses	19
Kuues väide, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea, kuna ta kiitis ümberkorraldamise lõppsumma EÜ artikli 87 lõike 3 punkti c ja suuniste alusel heaks	21
Komisjoni ilmsete hindamisvigade mõju vaidlustatud otsuse õiguspärasusele	22
Kohtukulud	22